

نه جمعی. این یک اشکال عمده و آفت در کشور است. مانند بازیکنان یک مسابقه فوتبال عمل می‌کنیم که هرکس می‌خواهد خودش گل بزند. آن انسجام جمعی وجود ندارد؛ درحالی‌که گسترش این حوزه، نه تنها یک کار جمعی درون‌سازمانی است، بلکه یک کار جمعی میان ما و کشورهای دیگر نیز هست. بسیاری از مطالعات و تحقیقات را می‌توان به صورت همکاری جمعی انجام داد که هم در جهت پیشرفت خودمان است و هم آن‌ها.

باید ضعفمان را در ارتباطات بین‌المللی رفع کنیم. ما غیردیپلمات‌ها، زبان ارتباطات بین‌المللی را بلد نیستیم. وزارت امور خارجه، باید به ما زبانش را یاد بدهد. دیپلمات بودن یک نوع هنر است. باید ابزار برقراری ارتباط را شناسایی کنیم. این خیلی مهم است. علاوه بر این، ارتباطات ما باید هدفمند باشد. از مهم‌ترین مشکلات دانشگاه‌های ما مسئله خودتحریمی است. درست است که آمریکایی‌ها ما را در دانشگاه‌ها تحریم می‌کنند، اما دیگر چرا خودمان هم خودمان را تحریم می‌کنیم؟ ارتباطات علمی برای پیشرفت دانشگاه‌ها بسیار مهم است. دانشگاه بدون ارتباطات علمی مانند منبعی است که آبی واردش نمی‌شود. ارتباطات علمی مثل جریان خون در بدن است. حتماً باید با دنیای بیرون مرتبط باشیم؛ اما در این ارتباط نه آن قدر سخت بگیریم که قطع شود و نه آن قدر ساده لوح باشیم که کل دانشگاه‌ها را در اختیارشان قرار دهیم.

جذب دانشجوی خارجی در داخل یا اعزام دانشجو به خارج از کشور حتماً باید ذیل دیپلماسی علمی قرار گیرد. متأسفانه نه جذب دانشجوی ما هدفمند است، نه اعزام دانشجوی ما. برای چه دانشجو جذب می‌کنیم؟ معلوم نیست. برای چه اعزام می‌کنیم؟ معلوم نیست. باید با اهداف کشور عجین شود.

پیشنهاد می‌کنم برای تشکیل مجامع علمی در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی تلاش کنیم. بارها به رؤسای دانشگاه‌ها و انجمن علمی گفته‌ام که حتماً همایش‌هایتان را به سطح منطقه‌ای ارتقا دهید. در علوم پزشکی قطعاً می‌توانیم در همایش‌های منطقه‌ای حرف اول را بزنیم. به هر شکل ممکن باید همایش‌هایمان را منطقه‌ای کنیم؛ این برای ما یک ضرورت است. همچنین پیشنهاد می‌کنم که دانشجویان، اعضای هیئت علمی و پژوهشگران در مجامع علمی منطقه‌ای فعالانه شرکت کنند.

دنیای امروز هم سراسر دنیای حضوری نیست. اغلب امور و ارتباطات مجازی شده است. زمانی برای پیدا کردن نوشته‌ای باید مدت‌ها در کتابخانه‌ها می‌گشتیم تا بالاخره آن را به دست بیاوریم؛ اما دنیای امروز دنیای انفجار اطلاعات است. ارتباطات مجازی و غیرحضوری فرصت مناسبی برای پیشبرد دیپلماسی علمی است. فعالیت‌های مؤثر و مستمر در مجلات و انتشارات علمی یاریگر پیشبرد دیپلماسی علمی است. دانشگاه‌ها باید در این حوزه فعال باشند.

استمرار فعالیت‌های علمی نیز خیلی مهم است. اینکه صرفاً به یک فرصت مطالعاتی برویم و برگردیم یا برویم در یک همایش خارجی شرکت کنیم و برگردیم، چقدر فایده دارد؟ باید به صورت گسترده فعالیت علمی مان را حفظ کنیم و به‌روز باشیم. حضور دکتر حسین امیرعبداللهیان نعمت بسیار بزرگی برای کشور است. من ارتباط نزدیکی با ایشان دارم و مطمئنم که این کار عملیاتی می‌شود. اگر دانشگاه‌ها به وزارت امور خارجه ملحق شود و وزارت امور خارجه کمک کند، قطعاً دانشگاه‌ها می‌توانند پیشرفت زیادی کنند. فکر می‌کنم کارگروه‌هایی نیاز است که به شکل تخصصی، عملیاتی و زمان‌بندی شده به پیشبرد امور بپردازند و دانشگاه‌ها ذیل مأموریت‌هایی، دیپلماسی علمی را پیش ببرند.